

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

ע"א 31391-12-15 י.ת. עזדן 2001 בע"מ ואח' נ' SLOVAK FINANCE GROUP s.r.o

תיק חיצוני:

בפני כבוד השופטים י' שנלר, סג"נ-אב"ד, ד"ר ק' ורדי, סג"נ, ע' רביד

המערערים

1. י.ת. עזדן 2001 בע"מ
2. יעקוב תגר
3. מ.ו.ר. פיננסים בע"מ
ע"י ב"כ עו"ד רם קאין ועו"ד ציגי דיקשטיין

נגד

המשיבה

SLOVAK FINANCE GROUP s.r.o
ע"י ב"כ עו"ד ארז דרורי ועו"ד קובי רוזנברג

חקיקה שאוזכרה:

[חוק איסור הלבנת הון, תש"ס-2000](#)

[פקודת הנזיקין \[נוסח חדש\]](#)

[חוק עשיית עושר ולא במשפט, תשל"ט-1979](#)

[פקודת החברות \[נוסח חדש\], תשמ"ג-1983](#)

[תקנות סדר הדין האזרחי, תשמ"ד-1984: סע' 460\(ב\)](#)

פסק דין

השופט ד"ר קובי ורדי, סגן הנשיא

1. ערעור על פסק דינו של בית משפט השלום בתל אביב (כבוד השופט יעקב שקד) מיום 13.10.2015 בת"א [37889-05-10](#) בו התקבלה תביעתה של המשיבה כנגד המערערים ונקבע כי הסכום הכולל לו היא זכאית הינו 1,875,308 ₪ בצירוף ריבית והפרשי הצמדה כחוק מיום הגשת התביעה ועד התשלום בפועל.

עוד נקבע בפסק הדין כי המערערים ישלמו יחד ולחוד שכ"ט עו"ד בסך 200,000 ₪ וכן את אגרות המשפט והתשלומים ששילמה המשיבה למומחה לפי קבלות (כפי שיפורט להלן).

העובדות בתמצית

2. **ביום 20.1.2009** נכרת הסכם בין המערערים 1-2 (להלן גם – **"עזדן"** ו-**"תגר"** בהתאמה) לבין המשיבה, חברה הרשומה בסלובקיה (להלן – **"ההסכם"**) אשר הוביל ליסוד המערערת 3 (להלן גם – **"מור"**) (נספח "1" למוצג "4" למוצגי המערערים).

מההסכם עולה כי הצדדים ביקשו להרחיב את פעילותה של עזדן, באמצעות חברה שתוקם במשותף אשר תעסוק בתחום עיסוקה של עזדן – מימון עסקאות יצוא ויבוא של טובין מישראל או לישראל. אסקור להלן את הוראות ההסכם הרלבנטיות לענייננו.

בהסכם נכתב כי המערערים 1-2 יחזיקו ב-26% ממניות מור, ואילו המשיבה תחזיק ב-74%, וכי מנהלים ראשונים בחברה יהיו תגר ומור יואב גרטל (להלן – **"גרטל"**) מטעם המשיבה (סעיף 4(א) ו-6(א)).

עוד נכתב כי המשיבה תעביר למור \$1,000,000 לפי הפירוט הבא – \$300,000 עד ליום 1.2.2009; \$300,000 עד ליום 3.5.2009; \$300,000 עד ליום 1.9.2009; ו- \$100,000 עד ליום 1.10.2009, כי כספים אלה ישמשו את החברה לצורך קבלת אשראי לפעילות ו/או מימון עסקאות ו/או לכל מטרה נדרשת אחרת לצורך פעילות החברה (סעיף 8(ב)).

ביחס ל"זכויות השותפים בחברה וברווחיה" נכתב בהסכם (סעיף 9), בין היתר, כי:

"הצדדים יהיו זכאים לקבל ולמשוך מהחברה את הרווחים אותם הרוויחה החברה לאחר ניכוי כל הוצאות החברה וזאת לפי חלקו של כל צד בחברה, ובלבד שלא יהיה במשיכת הרווחים הנ"ל, כדי לפגוע בתפקוד החברה והמשך פעילותה העסקית ובכפוף לאמור בסעיף 10 להלן."

ובסעיף 10 להסכם נכתב (ההדגשות במקור – ק.ו.):

"על אף האמור בסעיף 9 לעיל יחולו לענין משיכת רווחים מהחברה ההוראות כדלקמן:

א. הצדדים מאשרים כי עד למועד בו ידולל חלקו של צד א' במניות לשיעור של 10% מוסכם עליהם שהחברה תחלק רווחים לצד א' בסמוך לאחר סיום ביצוע כל עסקה ועסקה וע"פי המותר ע"פי כל דין.

[...]

ב. בנוסף לסכומים להם יהיה זכאי צד א' עפ"י סעיף 10.א' לעיל לקבל מתוך רווחי החברה, וזאת בתוך פרק זמן של שנתיים סכום נוסף בסך של 750,000 ₪ מעבר לחלוקה היחסית של הרווחים עפ"י שיעור אחזקת המניות וזאת ב-24 תשלומים שווים ורצופים של 31,250 ₪ כל אחד אולם זאת בתנאי שרווחי החברה יאפשרו ביצוע התשלומים הנ"ל. (אם מצב החברה מבחינת רווחים לא יאפשר התשלומים הנ"ל בתוך שנתיים – תוארך התקופה עד קבלת מלוא הסכום הנ"ל ואז תיערך בדיקת התחשבות ועדכון פעם ברבעון).

ג. לאחר שצד א' יקבל הסך של 750,000 ₪ הנ"ל מסכים צד א' כי תבוצע בחברה הנפקת מניות או הקצאת מניות באופן ששיעור אחזקותיו במניות החברה ידולל ל-10% מהון המניות המונפק וזאת כנגד ובתנאי כי תובטל ערבותו האישית של מר תגר בבנקים. הקצאת המניות לצד ב' תעשה כנגד תשלום סך של 50,000 ₪ לחברה."

ביחס להוצאות נכתב בהסכם (סעיף 11) כי מור תישא ב: (א) הוצאות של רכישת ציוד ומוצרים; (ב) הוצאות תפעול וניהול החברה בכפר מל"ל; (ג) הוצאות שכר עבודה ונלוות לעובדות וכן שכ"ט רו"ח ועו"ד; (ד) הוצאות דמי שכירות, מיסים, אגרות, היטלים, חשמל, מים, טלפון וכן כל הוצאה אחרת הקשורה בהחזקת הנכס בו יתנהל עסקה של החברה; "כל הוצאה נדרשת אחרת" (ה).

זכויות החתימה הוקנו בהסכם לתגר או למר טל תגר ביחד עם חתימתם של מר מוריץ גרסון (להלן – "גרסון" או "גרשון") או גרטל (סעיף 15 להסכם).

בסעיף 19 נקבע –

"מוסכם במפורש כי מייז לאחר חתימת הצדדים על הסכם זה יפעלו הצדדים במשותף ובאחריות מר תגר לגרום לכך שהחברה תקבל על שמה תעודת רישום לנותני שירותי מטבע עפ"י חוק איסור הלבנת הון התש"ס 2000. [...]"

3. מור פעלה תקופה קצרה יחסית ופעילותה הייתה הפסדית, ובין הצדדים ניטשו מחלוקות ביחס לכספים שהועברו כהלוואות לעזדן ולמור, שהובילו להליכים משפטיים, כפי שיפורט להלן.

תמצית טענות הצדדים בפני בית המשפט קמא

4. המשיבה הגישה תביעה לבית משפט וטענה כי ממועד החתימה על ההסכם היא העבירה לעזדן ולתגר סך כולל של 2,216,350 ₪, בין היתר לאור האמון ששרר בין הצדדים ולבקשת תגר, אולם הכספים שהיו אמורים להתקבל אצל מור מהפעילות המשותפת – התקבלו אצל עזדן, וכי תשלומי ההחזר מלקוחות (בצירוף רווחים) לא הועברו ולא התקבלו בחשבונות מור.

עוד טענה המשיבה כי היא פנתה לקבל נתונים על הפעילות של מור אולם לא זכתה למענה ענייני; כי תגר לא פעל להעברת המניות למשיבה ולא הוציא תעודת רישום לנותן שירותי מטבע, כפי שהוסכם; כי בשלב מסוים היא הודיעה שאין בכוונתה להעביר לתגר כספים נוספים וכי הוא נדרש להפסיק את פעילותו בכספיה ולהשיב לה את שהועבר על-ידה למימון הפעילות, וכי תגר אכן השיב לה 150,000 ₪ תוך שהוא מבטיח כי אין לה מה לדאוג (המשיבה ציינה כי הסכום של 150,000 ₪ אינו נתבע על-ידה).

לטענת המשיבה, תגר הונה אותה, גזל את כספה ועשה בו כשלו, תוך נישולה מזכויותיה ובאופן הגובל במרמה, תוך הפרת ההסכם באופן בוטה וחסר תום לב ובניגוד למטרותיו.

המשיבה טענה כי המערערים פעלו, ביחד ולחוד, בחוסר תום לב ושלא בדרך מקובלת בעת ניהול המו"מ ו/או בעת קיום החוזה עמה, לא קיימו את התחייבויותיהם והפרו בצורה יסודית ובוטה את החוזה ואת החובות הבסיסיות המוטלות עליהם מכוחו.

עוד טענה כי המערערים פעלו בחוסר תום לב עת הציגו בפניה שורה של מצגי שווא, הצהרות והודעות מטעות וכוזבות, שהיוו בסיס להתקשרות בין הצדדים ותנאי להתקשרות בחוזה, הכל במטרה להשפיע עליה להתקשר עמם בחוזה ולהעביר אל המערערים כספים, כדי שניתן יהיה להשתלט עליהם ולגזול אותם. המשיבה טענה כי היא הסתמכה על המצגים שתגר הציג או לקח חלק בהצגתם, הוטעתה על-ידי המצגים וסבלה עקב כך נזקים.

המשיבה טענה כי בהתנהגותם פעלו המערערים תוך רשלנות ו/או חוסר זהירות ו/או חוסר סבירות תוך עשיית מעשים העולים אף כדי תרמית וגזל כמשמעם [בפקודת הנזיקין](#) [נוסח חדש]. כן טענה המשיבה כי המערערים פעלו תוך הפרת [חוק עשיית עושר ולא במשפט](#), התשל"ט-1979 והתעשרו שלא כדין על חשבון המשיבה.

המשיבה תבעה השבת סך של 2,216,350 ₪ אשר הועברו על-ידה למערערים ובנוסף ביקשה כי בית המשפט יחייב את המערערים להמציא לה נתונים ודו"חות כספיים בכל הקשור לכספים שהועברו אליהם על-ידיה, עד למועד מתן פסק דין סופי בתביעה בתיק.

כן ביקשה המשיבה פיצול סעדים מאחר ונזקיה הינם מתפתחים, וחלקם מצויים בידיעתם של המערערים בלבד והם מסרבים ליתן לה פירוט אודות העסקאות שבוצעו על-ידם בכספיה.

5. המערערים טענו כי התביעה הוגשה על-ידי גורם שכלל אין לו עילה כנגדם, וכי אין יריבות בין הצדדים לתביעה, בין היתר, מאחר והמשיבה אינה חתומה על ההסכם ולא העבירה כספים כלשהם למי מהמערערים.

עוד טענו המערערים כי גרשון (או המשיבה, אם יראו בה כצד להסכם) הוא שהפר את החוזה הפרה יסודית כשלא העביר את מלוא סכום ההשקעה לידי מור, ואף את מרביתו העביר באיחור ניכר. על כן, לטענת המערערים גרשון או המשיבה אינם זכאים לדרוש השבה של כספים וכי הם אלה הנושאים באחריות לנזקים שנגרמו למור.

המערערים טענו כי ל"קבוצת גרשון" אין זכויות למשוך את הכספים ממור על חשבון ההשקעה בה עד שאחזקת עזדן תדולל לשיעור של 10%.

המערערים טענו כי הם נהגו בכספים כדין, לא משכו כספים בניגוד להסכם או לדין, והכספים לא הושבו משום שפעילותה של מור הייתה הפסדית בסופו של דבר. עוד טענו כי הם מעולם לא נמנעו מלהעביר למשיבה דיווחים על הפעילות של המיזם.

המערערים 1-2 טענו כי כיום הם מממנים את פעילות המיזם מכספם, מזרימים כספים לכיסוי חובות ("בלו אושן פטס בע"מ") ומשלמים עלויות העסקת העובדים.

המערערים התייחסו לסעיפי כתב התביעה וטענו, בין היתר, כי למרות ההסכם, סוכם בין תגר לבין גרשון כי התשלום בסך 750,000 ₪ לא יותנה בתנאים כלשהם, לאור רצונו של גרשון לחסוך במס; כי אי הרישום של המניות על שמה של המשיבה נעשה בהנחיית גרשון; כי לאור משבר הסאב-פריים בארה"ב לא הוענק אשראי למור במידה ותוגדר כנותנת שירותי מטבע ולכן בעצה אחת עם גרטל החליטו הצדדים שלא לרשום את מור כנותנת שירותי מטבע.

פסק הדין קמא

6. כעולה מפסק הדין, בית המשפט מינה בהסכמה את רו"ח יהודה ברלב כמומחה (להלן – "רו"ח ברלב" או "המומחה"), והוא הגיש חוות דעת מטעמו וכן חוות דעת משלימה, השיב לשאלות הבהרה שהפנו אליו הצדדים, ואף עמד לחקירה נגדית.

7. בית המשפט קמא דחה את טענת העדר היריבות, וזאת משום ששמה של המשיבה ומספר ההתאגדות שלה רשומים בכותרת ההסכם שבין הצדדים, וכי המערערים חתמו על ההסכם וחזקה כי הבחינו עם מי הם מתקשרים.

עוד קבע בית המשפט כי הטענה בדבר העדר יריבות הינה חסרת תום לב באופן מובהק, שכן "לא יעלה על הדעת" כי עזדן ותגר חתומים על הסכם מול המשיבה, מקבלים סכומי עתק לצורך הפעילות המשותפת ולא מעלים טענה זו בתקופה הרלבנטית, אלא מעלים זאת לראשונה כשהם נתבעים להשיב את הכספים שהועברו. בית המשפט קמא הפנה למכתבי ב"כ עזדן ותגר טרם תחילת ההליך המשפטי, בו אין התייחסות לכך שאין יריבות מול המשיבה, וכן להודעות דואר אלקטרוני מיום 12.4.2010 התומכות במסקנה זו, בה כתב תגר לגרשון, בין היתר

"I did not get any money from you"

וכן –

"MOR got a loan from your foreign company"

בית המשפט קמא התייחס לעדותו של גרשון, בה העיד כי החברה שייכת לגיסו, כי הכספים שהושקעו היו שייכים לו וכי המשיבה אמורה להשיב לו את הכספים שהועברו ישירות על-ידו למור. בהקשר זה, לתצהירו של גרשון צורף הסכם מיום 7.1.2009 בו התחייב גרשון להלוות למשיבה כספים להשקעה במיזם המשותף, אשר תומך בקביעה זו.

בית המשפט קמא קבע כי הסבריו של גרשון מקובלים עליו במלואם, בין היתר ביחס להטבעת חותמת החברה על ההסכם (סוגיה אליה לא התייחסה המומחית לדין הזר), כי הכספים שהעביר למיזם המשותף הועברו עבור המשיבה, ואין זה מעניינם של המערערים מהי מערכת היחסים שבין גרשון לבין המשיבה.

בית המשפט קמא שב וחזר על כך שהמערערים חתמו על הסכם מול המשיבה והם מושתקים מלכפור בחתימתם זו מול המשיבה.

בית המשפט קמא קבע כי אין ליתן משקל רב לצורך להקפיד על שמה המדויק של החברה בנסיבות המקרה, לאור הצמצום שחל בכך ולאור ביטולו של הסעיף הרלבנטי ב**פקודת החברות** (נוסח חדש) תשמ"ג-1983 (להלן – "**פקודת החברות**") ועצם העובדה שאותה אחריות אישית כלל אינה חלה על חוזים שנחתמו בשם משובש. עוד קבע בית המשפט קמא כי שינוי שמה של החברה לאחר חתימת ההסכם לא משנה מהמסקנה אליה הגיע, לאור הסבריו של גרשון, הזהות במספר ההתאגדות של המשיבה, והעובדה שפרוטוקול שינוי השם קודם במועדו לתאריך ההסכם.

בית המשפט קמא ציין כי אין בעובדה שההשקעה במור וההלוואה שהעניק לה גרשון אינם מופיעים בספרים של המשיבה, כדי לשנות מהמסקנה אליה הגיע, משום שרישומים לקויים או העדר רישום חשבונאי אין בהם כדי לשנות את המציאות העובדתית והמשפטית. כך גם אין בעובדה שהטיוטה שהוכנה בתחילה כללה את שמו של גרשון וכן נקבע כי לקוח עמו גרשון מנהל עסקים לא יכלל בפעילות מור, שכן הדעת נותנת כי השינוי נעשה בכוונת מכוון.

8. באשר ל**ממצאי רו"ח ברלב**, ציין בית המשפט קמא כי סך ההכנסות של המיזם הינו 2,584,602 ₪ וסך ה"**יצאות**" (קרי – משיכות והוצאות שנמשכו על-ידי שני הצדדים וכן חובות אבודים) הינו 2,414,074 ₪, כאשר ישנו סכום שמשכה המשיבה באמצעות נציגיה (247,498 ₪) אשר הופחת מסכום התביעה ואין למשיבה טענה לגביו לפי תצהירו של גרשון, כאשר בית המשפט קמא קבע כי ברור כי המשיבה אינה זכאית לסכום זה וחשובי המומחה יצאו מהנחה זו.

9. בית המשפט פנה לבחון האם המשיכות השונות נעשו כדין והאם הסכום שצוין כחובות אבודים (בסך של 584,219 ₪) אכן משקף חובות אבודים.

10. באשר ל**משיכת הסכום הכולל של 727,148 ₪**, בית המשפט קמא קבע כי המשיכה הינה משיכה שלא כדין וכי על המערערים להשיב למשיבה סכום זה. בית המשפט קמא קבע כי טענת המערערים לפיה הם מימנו מתן הלוואות ללקוחות המיזם ומאחר והמיזם היה הפסדי לא חלה עליהם חובת השבה, הינה "**אחיזת עיניים**", ואף אם הייתה נכונה עובדתית הרי שהמערערים יכלו לעתור להחזר הוצאות מימון שכן הם אינם טוענים שהאשראים שהעמידו לא הושבו להם (שכן עניין זה נכלל במסגרת החובות האבודים, ונבדק על-ידי מומחה בית המשפט).

עוד ציין בית המשפט קמא כי המערערים 1-2 לא הציגו כל מסמך המלמד על הוצאות מימון, כי אין כל פירוט בתצהירו של תגר בהיבט זה וכך גם כתב ההגנה

נעדר טענת קיזוז. בית המשפט קמא קבע כי העובדה שהמיזם נכשל וכי הפעילות של מתן האשראי מומנה לכאורה על-ידי עזדן, אינם מזכים את המערערים 1-2 לעשות בכספי המיזם **"ככל העולה על רוחם, מאחורי גבה של התובעת ונציגיה"**, וציין כי המערערים 1-2 סיווגו את הסכומים בהנהלת החשבונות כהלוואות, וכי הלוואות יש להשיב.

11. באשר למשיכת הסכום הכולל של 437,500 ₪, אשר נרשם בספרי עזדן כדמי ניהול, דחה בית המשפט קמא את טענת המערערים לפיה הם וגרשון הסכימו בעל-פה על משיכתו, זאת לאור סעיף 10(ב) להסכם בו נרשם כי הסכום הנוסף (750,000 ₪) ישולם **"בתנאי שרווחי החברה יאפשרו ביצוע התשלומים הנ"ל"**, ולאור העובדה כי הצדדים אינם חלוקים על כך ועל העובדה שלא היה כל רווח. עוד קבע בית המשפט כי טענה זו נטענה על-ידי המערערים בעלמא וסותרת הסכמה מפורשת בכתב.

עוד קבע בית המשפט קמא כי מדובר בסכום גבוה ביותר ושינוי הסכם מסחרי מסוג זה ראוי כי יהיה בכתב, כאשר אומד דעת הצדדים בענייננו הובע מפורשות בהסכם ויש בו גם היגיון כלכלי רב. בית המשפט קמא דחה את טענת המערערים לפיה גרשון חפץ כי התשלומים יבוצעו ללא דיחוי כדי שיסווגו כהוצאה שוטפת, שכן סיווג ההוצאה נקבע בהסכם ואין לעניין הסיווג נפקא מינה מתי תבוצע ההוצאה.

סיכומי של דבר, בית המשפט קמא קבע כי המשיכה של 437,500 ₪ הינה משיכה שלא כדין וכי על המערערים להשיב למשיבה סכום זה.

12. באשר להוצאות שהוצאו על-ידי המערערים בסך 417,709 ₪, בית המשפט קמא בחן את ההוצאות השונות, וקבע כי חיוב מור בשכרו של תגר עד חודש מרץ 2010 הינו סביר (בין היתר, לאור רשימת עסקאות המיזם שהועברו למומחה והקלטת שיחה מנובמבר 2009); כי יש לקבוע את שכרן של שלוש עובדות בסך של רבע מסכום המשכורות שבהן חויבה מור כאשר היתרה (135,708 ₪) הוצאה שלא כדין, וזאת לאור היקף העסקאות, העבודה שהושקעה בהן, עדותה של גב' אביבה ברקאי ואי העדתן של העובדות האחרות.

באשר ליתר ההוצאות – קבע בית המשפט קמא כי הסכום שהוצא (68,764 ₪) הינו סביר וכי לא הוצגו לתגר שאלות בקשר לחיובים אלה, לא הועלו טענות פרטניות ואין ראיה כי ההוצאות אינן שייכות למיזם, ולכן סכום זה נמשך כדין.

13. באשר לחובות האבודים, בית המשפט קמא פירט את החובות השונים וקבע ביחס לכל חוב, כדלקמן:

"אבן לבנה": בית המשפט קמא קבע כי החוב האבוד של החברה למיזם הינו 84,502 ₪ (ובהתאמה, יש להפחית סך 51,000 ₪ מהחוב האבוד).

בית המשפט קמא דחה את הטענה כי חוב זה לא נכלל בכתב ההגנה מטעם המערערים, שכן בכתב התביעה נטענה טענה כללית בדבר נטילת כספים מכספי המיזם ורק בחוות הדעת של המומחה נפרשה מלוא היריעה החשבונאית.

בית המשפט קמא דחה את הטענה כי המומחה התעלם מזיכוי חשבון חברת "אבן לבנה" בסך של 51,000 ₪ ביום 31.12.2009, שכן חוות הדעת התייחסה לסוגייה, תגר לא התייחס לכך ושתק "שתיקה רועמת", וההנחה שניתנה לחברת "אבן לבנה" נותרה ללא הסבר. בית המשפט קמא ציין כי ייתכן והנחה זו ניתנה שלא כדין או שהתשלום מאותה חברה בוצע למערערים ולא למור.

"פרץ קומפרסורים": בית המשפט קמא קבע כי החוב האבוד של החברה למיזם הינו 17,000 ₪ (ובהתאמה, יש להפחית סך 35,000 ₪ מהחוב האבוד), לאור בדיקתו המדוקדקת של המומחה ולאור תצהירי הצדדים.

"בלו אושן השקעות": בית המשפט קמא קבע כי החוב האבוד של החברה למיזם הינו 155,000 ₪ (ובהתאמה, יש להפחית סך 95,000 ₪ מהחוב האבוד).

המומחה קבע כי חובה האבוד של חברה זו עומד על סך של 231,655 ₪.

המשיבה טענה כי בהתאם להסכם הסדר חוב שנחתם בינה לבין מרכנתיל דיסקונט בע"מ (מיום 13.9.2009) (להלן – "הסכם מרכנתיל") המערערים מסרו 18 המחאות של חברת "בלו אושן השקעות" בסכום כולל של 250,000 ₪, ולמעשה נטלו המחאות שהיו אמורות להיות משולמות למיזם לכיסוי חובם לבנק.

בית המשפט קמא דחה את הגרסה של תגר לפיה ההמחאות נמסרו עבור חוב ישן של חברת "בלו אושן השקעות" לעזדן וכי ההמחאות הוחלפו בהמחאות קודמות של "בלו אושן השקעות" שנמסרו לעזדן ולא נפרעו. בית המשפט קמא קבע כי מדובר בגרסה כבושה שלא נזכרה בתצהיר, וכי ההסכם עם מרכנתיל נחשף במהלך ההוכחות, מה שמלמד על הסתרה מכוונת של גביית ההמחאות של "בלו אושן השקעות", על כל המשתמע מכך.

בית המשפט קמא קבע כי יש לזקוף את החזר החוב באופן יחסי לשיעור החובות לעזדן ולמור. בית המשפט קמא קבע כי יחסי החובות הינם 38%:62%, לטובת

עזדן. לכן, בית המשפט זקף 38% מהתשלום לזכות מור ולקבוע את החוב האבוד על סך של 155,000 ₪.

ועוד בהקשר זה – בית המשפט קמא דן בטענת המערערים לפיה ההמחאות של בלו אושר השקעות ע"ס 250,000 ₪ שנמסרו למרכנתיל לא נפרעו, וקבע כי תשובת הבנק שהוגשה במסגרת ההליך הינה סתומה וחלקית, וכי מצופה היה מהמערערים 1-2 למסור תשובה סדורה וממוסמכת ואילו הם נמנעו מלעשות כן, הימנעות הפועלת לרעתם.

בית המשפט קמא דחה את הטענה לפיה החוב של "בלו אושן השקעות" עמד על סך של 558,730 ₪ - טענה הנעוצה בכך שמערערים העבירו חשבונאית את החוב הישן של בלו אושן השקעות כלפי עזדן לכרטיס של מור. זאת, משלא ניתן לראות בחוב זה כחוב אבוד שצמח בפעילות העסקית של המיזם, ומשמדובר בפעולה חשבונאית חד צדדית בלבד (כפי שקבע גם המומחה). בית המשפט קמא קבע כי הדבר עולה אף מחישוב גס של ההלוואות והפחתת מימוש האג"ח, המתיישב עם הסכום של החוב שנקבע על-ידי המומחה.

בית המשפט הוסיף כי במצב הדברים הרגיל הנטל מונח לפתחו של התובע, אך במקרה זה, כאשר הוכח שמערערים 1-2 הסתירו מהמשיבה ומבית המשפט את דבר קבלת ההמחאות והדבר נחשף לאחר גילוי ההסכם עם הבנק, ובהינתן שהמערערים 1-2 ניהלו בלעדית את כספי המיזם, עובר הנטל לכתפי המערערים 1-2 2 להראות כי סכום החוב הגלום בהמחאות אלה לא נפרע, ובנטל זה לא עמדו המערערים.

"בלו אושן פטס": בית המשפט קמא ציין כי לאור מצוקתה התזרימית של "בלו אושן השקעות" וחוסר יכולתה לשלם את חובה לעזדן, הוחלט להעביר את הפעילות לחברת מדף שהייתה למר גורפינקל – "בלו אושן פטס", ולהשקיע בה כספים. הצדדים התקשרו בהסכם המסדיר את העברת השליטה ב"בלו אושן פטס" למור והעמדת מימון לפעילותה על-ידי מור.

בית המשפט קמא קבע כי גם אם "בלו אושן פטס" המשיכה בפעילות עסקית לאחר מאי 2010 הרי שהמשיבה או מור לא אמורות לשאת בחובות אלו לאחר מאי 2010 (גם אם נרשמו כחובות כלפי מור).

עוד ציין בית המשפט כי תנועות חשבונאיות בוצעו בתקופת פעילות המיזם בין התאריכים 20.5.2009 ועד 25.8.2009, אולם תאריך רישום הפעולה היה ביום 31.10.2010, בבת אחת, כאשר לא ניתן כל הסבר לכך. בית המשפט קבע כי

התאריך הקובע הוא התאריך של ביצוע התשלום על חשבון החוב ולא התאריך החשבונאי, וציין כי המומחה לא התייחס בחוות דעתו או בחקירתו לסוגייה זו. לכן קבע בית המשפט קבע כי יש להפחית מתוך הסכום הכלול בחוות הדעת של המומחה סך של 283,188 ₪ (הסיכום של הפעולות החשבונאיות שבוצעו בתקופת פעילות המיזם ושנרשמו בבת אחת ללא הסבר) ולקבוע את החוב האבוד על סכום של 106,602 ₪.

"דונה בלה": המומחה קבע כי החוב של חברה זו עומד על סך של 59,714 ₪ וכי קביעה זו לא נסתרה ועל כן עומדת בחזקתה.

סיכומי של דבר, בית המשפט קמא קבע כי הסכום שיש להשיב למשיבה הינו 404,424 ₪.

14. באשר לטענות בדבר הפרות מצד המשיבה, בית המשפט קמא התייחס לכך שהמשיבה העבירה את התשלום השני באיחור ובסכום שונה, ולכך שהתשלומים השלישי והרביעי לא הועברו, וקבע כי המערערים 1-2 לא ביטלו את ההסכם בשל ההפרה. בשאלת הסעד, קבע בית המשפט כי ההפרה לא הקנתה למערערים 1-2 את הזכות לעשות בכספי המיזם כבתוך שלהם, וכי היה על המערערים להראות מהו הנזק שנגרם להם כתוצאה מהעיכוב/אי העברת התשלומים. סופו של דבר, דחה בית המשפט קמא את הטענה כי נגרם למערערים נזקים.

15. באשר להפסקת הפעילות המשותפת וטעמיה, קבע בית המשפט קמא כי המערערים 1-2 נמנעו מלפעול על מנת להוציא תעודת נותן שירותי מטבע למור (ותעודה זו מעולם לא הוצאה), על מנת שפעילות המיזם כולה תהיה באמצעותם, ובניגוד להסכם. בנוסף, בית המשפט קמא קבע כי המערערים 1-2 לא מסרו כל דיווח לנציגי המשיבה, בהתאם לעדותו של גרטל ולהקלטות שצורפו לתצהירו. בית המשפט קמא קבע כי נוכח האמור, פעלה המשיבה כדין כשנמנעה מביצוע התשלום השלישי והרביעי. באשר לתשלום השני, קבע בית המשפט כי הוא סבור כי בוצע במועד, לאור ניסיון המשיבה לבצעו לאורך הזמן.

16. באשר לזכאות המשיבה למשיכת כספים, קבע בית המשפט קמא כי הטענה נזנחה על-ידי המערערים בסיכומיהם ועל כן דינה דחייה. בנוסף, הכספים שהעבירה המשיבה לא הוגדרו כהשקעה אלא כהלוואת בעלים כשההסכם קובע כי המשיבה תהא זכאית להחזר ההלוואה לאחר ששיעור האחזקות של המערערים 1-2 במור ירד ל-10%. בית המשפט קמא קבע כי הסעיף האמור מכווין למצב דברים רגיל, בו ההסכם מקוים. בענייננו, בית המשפט קמא קבע כי המערערים 1-2 הפרו את

ההסכם הפרות יסודיות ועל כן המשיבה זכאית להשבת ההלוואות. מעבר לכך, בית המשפט קמא קבע כי חיובם של המערערים 1-2 הוא מעבר לחיוב מור, לא רק מכוח הוראות ההסכם אלא מכוח דיני החוזים, דיני הנזיקין ודיני החברות.

17. באשר לחבותו האישית תגר, קבע בית המשפט קמא כי המערערים 1-2 הוגדרו כמתחייבים ביחד ולחוד וממילא הכספים שהעבירה המשיבה ולא הושבו לה שלא כדין, מצויים באחריותו של תגר.

18. באשר לטענת המשיבה בדבר אי העברת המניות, קבע בית המשפט קמא כי הוא לא מצא לנכון לדון בטענה משום שאין בכתב התביעה כל סעד שנובע מטענה זו של הפרת ההסכם.

19. סופו של דבר, בית המשפט קמא קיבל את תביעתה של המשיבה כנגד המערערים ונקבע כי הסכום הכולל לו היא זכאית הינו 1,875,308 ₪ (סכום נומינלי) בגין הכספים שבידי המערערים בהתאם לחו"ד המומחה, הסכום שנרשם כדמי ניהול, ההוצאות הכלליות שלא הוכרו (שכר עבודה), הסכומים שנרשמו כהלוואות וחובות שלא הוכרו כאבודים, זאת בצירוף ריבית והפרשי הצמדה כחוק מיום הגשת התביעה ועד התשלום בפועל.

עוד נקבע בפסק הדין כי המערערים ישלמו יחד ולחוד שכ"ט עו"ד בסך 200,000 ₪ וכן את אגרות המשפט והתשלומים ששילמה המשיבה למומחה לפי קבלות.

טענות הצדדים בערעור

טענות המערערים

20. הטענה המרכזית והעיקרית של המערערים הינה העדר יריבות אל מול המשיבה. לטענת המערערים, ההסכם לא נחתם על-ידי המשיבה, אלא על-ידי גרשון, ואינו נושא את חותמתה. בנוסף, המערערים טוענים כי אף בהתנהגות הצדדים אין אינדיקציה לכך שהמשיבה נתפסת כצד לחוזה ההשקעה. עוד טוענים המערערים כי גרשון לא הוסמך לפעול בשם המשיבה, וכי עורכו של המסמך היחיד – מר פיברניק, שלכאורה מעיד על כך שגרשון הוסמך, לא הובא לעדות, וכי בכל מקרה המסמך מפוברק.

עוד טוענים המערערים כי הכספים הועברו על-ידי גרשון (ולא על-ידי המשיבה), כי גרשון התייחס לכספים שהועברו ככספיו שלו וכי ישנם מסמכים בהם הצד המהותי להסכם הינו גרשון ולא המשיבה. ביחס להסכם ההלוואה שנחתם בין המשיבה לבין גרשון טוענים המערערים כי מדובר במסמך שהוכן בדיעבד, וכי יש

לגרשון אינטרס להסתתר מאחורי המשיבה, משום חובותיו האישיים לבנקים. המערערים טוענים כי אין בספרים זכר להשקעת המשיבה במיזם, כי מצב זה לא תוקן בשום שלב, וכי הרישומים מקימים מניעות מלטעון בניגוד להם.

21. עוד טוענים המערערים כי היה צריך לייחס משמעות לכך שבחווה ההשקעה נרשם שם של חברה שלא אושר לשימוש על-ידי רשם העסקים הסלובקי, וכי השינוי נעשה ביום 12.3.2009 ואינו משליך למפרע.

22. למערערים טענות לגבי חוות דעתה של המומחית לדין הסלובקי, לפיהן יש משמעות לכך שהמומחית לא התבקשה לחוות דעה על שימת החותמת על ההסכם, וכי היא לא נשאלה על כך.

23. באשר לממצאי המומחה, טוענים המערערים כי בית המשפט קיבל את ממצאיו בהתעלם מההסתיוגויות שהעלו בקשר לממצאים ומכך שהמומחה אישר שלא הביא בחשבון את כל ההפסדים שנגרמו למיזם (ומנגד זקף את כל ההכנסות שנרשמו ע"ש מור).

24. המערערים טוענים כי יש להפחית מהסכום של 170,528 ₪ (מה שנותר בידיהם מתוך כספי המיזם לפי חוות דעת המומחה) סכום של כ-77,000 ₪ - הכספים שהופקדו בנאמנות בידי בא-כוחה של המשיבה ושל גרשון, במסגרת הסדר דיוני שנערך בין הצדדים בעקבות בקשה להטלת עיקול זמני.

25. באשר לסכום של 727,148 ₪, טוענים המערערים כי הסכום נרשם כהלוואות בספרי עזדן ומור ובסופו של יום מור היא שחייבת לעזדן כספים (שכן הכרטסת אינה משקפת את כל ההוצאות בהן עמדה עזדן עבור מור). המערערים טוענים כי חווה ההשקעה קובע כי צד אחד ישקיע כספים, ויהא זכאי להשבה מרווחי המיזם, ולכן בהעדר רווחים אין המשקיע רשאי לדרוש השבה כלשהי, שכן השקעה מטיבה נושאת סיכון וסיכוי.

26. באשר לסכום של 437,500 ₪, המערערים טוענים כי עזדן הייתה רשאית לחייב את מור בתשלום החודשי הנזכר בהסכם כאשר המיזם בהפסדים, זאת לאור הסכמה בעל פה ולאור העובדה שמדובר בתשלום עבור רכישת פעילות המימון של עזדן. במילים אחרות, מאחר וגרשון משך ממור סך מצטבר של כ-248 אלף ₪ לצרכיו האישיים, הייתה עזדן זכאית למשוך סכום תואם לפי יחס של 1:2.6 לטובת עזדן (מעל ל-437,500 ₪ שנמשכו על-ידי עזדן בפועל).

27. באשר להוצאות התפעול של המיזם, לטענת המערערים ההתערבות של בית המשפט קמא הייתה בניגוד להסכם, וכי לא היה מקום להפחית מהוצאות אלו.

28. באשר לחובות האבודים, לשיטת המערערים שגה בית המשפט כשערבב בין נושאים שונים, התעלם מהרישומים בכרטיסי הנהלת החשבונות ומפרטים שצוינו בחוות דעתו של המומחה.

29. באשר לחוות דעתו של המומחה, המערערים טוענים כי שגה בית המשפט כשאימץ את חוות הדעת תוך התעלמות מההסתיוגויות שהעלו. עוד טענו המערערים כי המומחה התעלם מנתונים ומרישומים ולא הפחית כנדרש הפחתות מסוימות, ועל כן בית משפט לא צריך היה לאמץ את חוות דעתו.

30. המערערים טוענים כי ההסדר מול בנק מרכנתיל עלה במסגרת תשובות המומחה לשאלות ההבהרה (טרם שלב ההוכחות) ובמסגרת חוות הדעת המשלימה, וכי לא היה צריך להעביר אליהם את הנטל הראייה.

31. המערערים טוענים גם כי נגרמו להם נזקים בין הפרת החוזה על-ידי המשיבה, וטוענים כי אי רישומה של מור כנותנת שירותי מטבע נעשתה משום משבר הסאב-פריים ובכל מקרה, גם אם מור הייתה נרשמת כנותנת שירותי מטבע הרי שלא היה בכך כדי לשנות את תוצאתו העסקית של המיזם.

טענות המשיבה

32. המשיבה טענה כי היא הזרימה סכום שאינו שנוי במחלוקת של כ-2,216,350 ₪ כשבסופו של יום, המיזם גרם להפסד כל כספה של המשיבה, בין באמצעות משיכות בניגוד להוראות ההסכם, בין בהעמסת הוצאות של עזדן על המיזם ובין בעירוב כספי המיזם עם החובות האישיים של המערערים 1-2.

33. לטענת המשיבה, פסק הדין הינו בהיר, מקיף, ענייני וסוקר היטב את כל טענות הצדדים, בוחן ומכריע בכל השאלות העובדתיות השנויות במחלוקת וכן מכריע בענייני מהימנות. כן טוענת המשיבה כי ערכאת ערעור אינה נוהגת להתערב בממצאים עובדתיים, וכי במקרה דנן, פסק דינו של בית המשפט קמא מנתח באופן יסודי את יחסי הצדדים, ההסכמות וההתחשבויות ביניהם. זאת, לטענת המשיבה, לאחר שמונה מטעם בית המשפט רו"ח ברלב לניתוח הנהלת החשבונות של המיזם, כאשר המומחה השקיע שעות עבודה רבות, נתן שתי חוות דעת, השיב לשאלות הבהרה ואף נחקר על-ידי הצדדים ונשאל שאלות על-ידי בית המשפט.

34. באשר לטענה בדבר העדר יריבות, טוענת המשיבה כי בית המשפט קמא דן בה ממושכות, התייחס אליה ולרכיביה ומצא לדחותה. עוד נטען כי המשיבה הינה צד להסכם נשוא ההתדיינות, ושמה ומספר ההתאגדות שלה מתנוסס עליו, וכי ההסכם הוא הבסיס שמכוחו נעשו המשיכות הכספים על-ידי תגר והבסיס שמכוחו העבירה המשיבה למיזם סך של כ-2.2 מיליון ₪ וכי למערערים לא הייתה לגבי עובדה זו כל טרזניה בזמן אמת.

35. המשיבה טוענת כי מאחר וההסכם נחתם בישראל עם צדדים מקומיים, אין התייחסות בחוות הדעת של המומחית לדין הסלובקי, ובצדק, לסוגיה של שם החברה והעדר החותמת של החברה.

36. באשר ליתר טענות המערערים ביחס לסכומים שנמשכו על-ידם להלן טענות המשיבה –

37. המשיבה מאמצת את קביעת בית המשפט קמא באשר לאפשרות לטעון כי המערערים זכאים להשבת הוצאות המימון בגין האשראי שהועמד על-ידם, וטוענת כי לא הוסכם בין הצדדים על מתן "הלוואות" לעזדן בין הצדדים.

38. המשיבה טוענת כי לא היה מקום לבצע תשלום החודשי של 31,250 ₪, מאחר ובהסכם נקבע כי הזכאות לתשלום היה בתנאי שרווחי החברה (המיזם) יאפשרו תשלומים אלה, ואילו המיזם היה הפסדי.

39. באשר לתשלום הוצאות העובדים, טוענת המשיבה כי קביעות בית המשפט קמא היו כדבעי, כאשר היה לטענתה להשיב לה את השכר ששולם לתגר מכספי המיזם.

40. באשר לחובות האבודים, המשיבה טוענת, בין היתר, כי המערערים לא טענו ולא הביאו אסמכתאות לכך שהם ניסו לגבות את החובות האבודים או כי נקטו בהליך משפטי לגביהם, וכי קביעת בית המשפט קמא נעשתה לאחר ניתוח של חוות דעת המומחה.

41. המשיבה טענה גם כי הוגש תצהיר של תגר בהליך אחר המעיד לטענתם כי ההשקעה בבלו אושן פטס הייתה לשם הצלת כספיו וממניעים אישיים ולא למען השאת הרווח של המיזם המשותף.

42. כמו כן טוענת המשיבה כי הקביעה אודות חודש מאי כתאריך סיום המיזם לא הייתה שרירותית וניתן לתמכה במספר אדנים.

דיון והכרעה

43. לאחר שעיינו בהודעת הערעור ועיקרי הטיעון ושמענו את הצדדים בדיון בפנינו אמליץ לחבריי להרכב לדחות את הערעור על יסוד [תקנה 460\(ב\) לתקנות](#).

44. פסק דינו של בית משפט קמא יסודי מפורט ומנומק, כשהוא קובע קביעות עובדתיות חד משמעיות לגבי התנהלות הצדדים במערכת היחסים ביניהם ובמסגרת המיזם המשותף שהוקם תחת חברת מור.

בפסק הדין סקר בית המשפט קמא את טענות המערערים, פרט בדבר הצדדים ומערכת היחסים ביניהם, הסכומים שהועברו אל חברת מור וממנה, זהות המעביר ועיתוי ההעברות, מצבה הכלכלי של מור ופעילותה בתקופה בה פעלה.

קביעות עובדתיות מפורטות אלו נשענו בעיקר על עדויות הצדדים ורואה החשבון שמונה על-ידי בית המשפט (רו"ח ברלב), אשר נתן מטעמו חוות דעת וכן חוות דעת משלימה, השיב לשאלות הבהרה וכן נחקר על-ידי שני הצדדים בבית המשפט. כפי שפורט בפסק הדין קמא, בית המשפט ביכר את גרסת המשיבה על-פני גרסת המערערים לאור חוות דעתו של ברלב, העדויות שנשמעו בפניו וכן מסמכים מזמן אמת שהוצגו לו.

45. כידוע, אין דרכה של ערכאת הערעור להתערב בממצאים עובדתיים שנקבעו ע"י הערכאה הדיונית, ולא מצאתי מקום או טעם לסטות מכלל זה במקרה דנן.

לכן, ומכוח [תקנה 460\(ב\) לתקנות](#), אין מקום לסטות ממצאיו העובדתיים של בית המשפט קמא, שניתן לאמצם בהתחשב בקביעות העובדתיות המפורטות והמנומקות הנסמכות על חוות הדעת, עדויות הצדדים, וכן מסמכים שונים, התומכות במסקנה המשפטית אליה הגיע בית המשפט קמא, וכשאין לגלות בפסק הדין טעות שבחוק [\(רע"א 478/88 דוד בקר נ' רונית שטרן, מב \(3\) 679 \(27.10.1988\), ע"א 6070/13 פלוני נ' בית החולים הסהר האדום \(20.1.2015\), ע"א 399/15 ארגון הרופאים עובדי המדינה נ' ההסתדרות הרפואית בישראל \(15.6.2016\)\)](#).

46. אשר על כן, בדין התקבלה תביעת המשיבה ודין הערעור שהוגש להידחות. עם זאת, ולמעלה מן הצורך, אוסיף מספר דגשים לגבי השגותיהם של המערערים ולגבי דחיית הערעור.

47. המערערים הקדישו נתח משמעותי מהודעת הערעור ומעיקרי הטיעון לטענתם המרכזית בדבר העדר היריבות בינם לבין המשיבה, שכן לטענת המערערים, הגורם עמו התקשרו הינו גרשון ולא המשיבה, כשטענה זו מתמקדת למעשה בעניינים

טכניים במקום להתמודד עם הקביעות המהותיות לגבי קבלת הכספים ואי החזרתם.

48. מעבר לנימוקי בית משפט קמא אציין ואדגיש כי ההסכם שביסס את מערכת היחסים שבין הצדדים היה בין המשיבה לבין המערערים 1-2 (כך, נרשם בראש ההסכם כי צד ב' לו היא חברת Slovak Finance Group s.r.o, וגם נרשם מספר ההתאגדות של החברה, 43-883-869).

49. כך גם, בהודעת הערעור מטעם, טענו המערערים כי שמה של המשיבה הוא שהופיע בנוסח הסופי, וכי ההחלפה מהשם שהופיע בטיוטות קודם לכן הוסברה להם. במילים אחרות, לכאורה עולה כי תגר ידע בזמן אמת על זהות היישות המתקשרת עמו בהסכם, בירר ושאל בנקודה זו והחליט להתקשר עם המשיבה (ולא ישירות עם גרשון).

50. הטענה הועלתה לראשונה במסגרת ההליכים המשפטיים ולא קודם לכן, כאשר במהלך החודשים שנקפו מאז החלה החברה לפעול, העבירה המשיבה כספים בהיקפים משמעותיים אל מור (ללא טרזניה או טענה כלשהי מצד המערערים 1-2 בדבר זהות המעביר, נהפוך הוא), כאשר אין מחלוקת שסכומים אכן הועברו מצד גרשון (בין אם ישירות ובין אם לאו) בהתאם להסכם (כך גם דברי בא-כוחם של המערערים בפרוטוקול הדיון בפנינו מיום 9.11.2016, עמ' 2 ש' 9).

51. כך גם מכתבי ב"כ תגר וכן הודעות הדואר האלקטרוני ששלח תגר לגרשון מעידים כאלף עדים על כך שכל זמן שתגר קיבל את הכספים לא הייתה לו כל טענה בזמן אמת כלפי המשיבה והוא אף כתב לגרשון הודעות דואר אלקטרוני לגבי הכספים והטענות להעדר היריבות עלו לראשונה לאחר שנתבע להשיב את הכספים.

52. אני מאמץ את קביעת בית המשפט קמא כי העלאת הטענה מהווה חוסר תום לב מצדם של המערערים, שכן כספים בהיקפים משמעותיים הועברו אליהם לאחר שנחתם ההסכם בין הצדדים ולאחר שקיבלו את הכספים הם מבקשים להשתחרר בטענות מטענות שונות שעיקרן טענות טכניות ולא מהותיות, שלא עלו מצדם בזמן אמת.

למעשה, המערערים טוענים כי המשיבה הפרה את התחייבויותיה על-פי ההסכם להעביר למור מיליון דולר, ובד בבד טוענים כי אין למשיבה יריבות מולם, טענה טכנית וחסרת תום לב שאינה מתמודדת עם המהות והעובדות בה הם מנסים להיתלות בניסיון לחמוק מאחריות על התנהלותם ועם הקביעות המהותיות

שנקבעו על-ידי בית המשפט קמא בעניין זה והינה גם טענה שהיא בבחינת "אחזת המקל משני קצותיו".

53. יתרה מכך, בית המשפט קמא קבע קביעות עובדתיות וקביעות בענייני מהימנות, דחה את טענות המערערים אף לאור הסבריו של גרשון בעדותו (אשר היו מקובלים עליו במלואם) (עמ' 53 ואילך לפרוטוקול הדיון בבית משפט קמא מיום 14.7.2015), וכידוע קיים יתרון מובנה המוקנה לערכאה הדיונית, אשר שמעה את עדותו של גרשון ישירות והתרשמה ממנה, כמו גם ממכלול ראיות התיק. מדובר בקביעות עובדתיות שאין דרכה של ערכאת הערעור להתערב בהן, כמו גם הקביעות לגבי הסכומים המופיעים בכרטיסות שבספרי מור ועזדן, תוך העזרות בעניין זה בחוו"ד המומחה שמונה על-ידי בית המשפט.

54. באשר לטענה בדבר המועד בו הפסיקה הפעילות של מור (המשפיע גם על היקף החובות האבודים וגם על ההוצאות, בין היתר הוצאות שכר, שנלוו להפעלת המיזם), הרי שעיון בעיקרי הטיעון והמוצגים מעלה כי עמדות הצדדים ביחס לשאלות אלו (עמדת המשיבה לפיה המועד הוא מוקדם ל-5/2010 ועמדת המערערים לפיה המועד הוא מאוחר ל-5/2010) הוצגו לבית המשפט, כמו גם למומחה ברלב, נדונו בהרחבה ונקבע כי המועד הוא 5/2010 (פסקאות 42-39, 68, 84 לפסק הדין).

55. כך, בית המשפט קמא התייחס לרשימת עסקאות המיזם שצורפה לחוו"ד ברלב, הקלטות של שיחות בין הצדדים וחוו"ד ברלב. כך למשל, התייחס המומחה לשאלת היקף החובות האבודים תחת ההנחה כי הפעילות המשיכה עד לשנת 2011 במכתבו מיום 30.7.2015 (נספח "13" למוצגי המערערים) וציין כי –

"המיזם הינו מיזם פיננסי הנשען על מימון חיצוני. על מנת שפעילות המיזם תמשך, יש להפקיד כספים נוספים. לאור העובדה כי לא נכנסו כספים לחברה, לא ניתן להניח שפעילות המיזם נמשכה מעבר לחודש מאי 2010.

עם זאת, בחנתי בשנית הרישום בכרטיסות הלקוחות של בעלי החובות האבודים, ומצאתי כי הרישומים שנרשמו לאחר חודש מאי 2010, אינם רלוונטיים לפעילות המיזם ולכן אינם משפיעים על יתרת החובות האבודים, כפי שצוינה בחוות דעתי הראשונה ובחוות הדעת המשלימה.

כמו כן, כפי שצינתי בעמ' 11 סעיף יב' לחוות הדעת המשלימה, משיחה שערכתי עם מר פרץ, חוב הלקוח 'פרץ קומפרסורים בע"מ', בסך של 52,000 ₪, שולם במלואו בתחילת שנת 2015, על כן יתרת החובות האבודים צומצמה בסכום זה."

56. סיכומו של דבר, מן האמור לעיל עולה כי בדין נדחו טענות המערערים על-ידי בית המשפט קמא.

הבקשה להוספת ראייה

57. **ביום 13.9.2016** הגישו המערערים בקשה לצירוף של דו"ח כספי של המשיבה לשנת 2015, שהגישה המשיבה לרשם העסקים הסלובקי ביוני 2016, וטענו שניתן להיווכח מראיה זו שהרישום הלקוי לא בא על תיקונו גם לאחר מתן פסק הדין של בית משפט קמא.

המערערים טוענים כי יש בדו"ח הכספי כדי לתמוך בטענת העדר היריבות שהעלו. לטענתם, במסמך כדי להראות את "הרישום הלקוי" בספרי המשיבה ביחס להשקעתה במיזם (דרך רישום/העדר רישום תוצאות ההליך דנן בדו"חות).

המשיבה מתנגדת לבקשה וטוענת כי לא התקיימו התנאים הנדרשים לאישור הבקשה להבאת ראיה נוספת וכן כי אין אפשרות לדעת כיצד הדין הסלובקי מתייחס לפסק דין שאיננו חלוט והאם רישום כלשהו נדרש על-פי הדין בדו"חות הכספיים של חברה, ועל כן, משלא צורפה חוות דעת לדין הזר בעניין, אין אפשרות להתבסס על הדו"ח.

לגופו של עניין טוענת המשיבה כי אין כל ערך לראיה הנוספת, ושלמעלה מן הצורך דווקא המחדל ברישום מעיד לכאורה כי הרישום החשבונאי אינו משקף בהכרח את כל התקשרויות העסקיות של המשיבה.

58. אחרי שעיינתי בבקשה ובתגובה החלטתי לדחות את הבקשה.

59. בענייננו, אין מקום לטעמי להתיר הגשת ראיות נוספות במסגרת הערעור, מאחר והמקרה דנן אינו נמנה באותם מקרים חריגים המתירים את הגשתם, ואינני סבור כי הראיה נשוא הבקשה הינה הכרחית לצורך הכרעה במקרה הנדון.

60. מעבר לצורך, גם לגופו של עניין אין בראייה כדי לשנות מתוצאות פסק הדין שכן פסק הדין קמא דחה את טענות המבקשים למחדלים רישומים חשבונאיים של המשיבה (כחלק מטענת העדר היריבות) שאין בהם לשנות את התוצאות העובדתיות והמשפטיות הבאות לידי ביטוי באופן מובהק בהתקשרות החוזית הברורה בין הצדדים, כשהרישום החשבונאי או העדרו לא פוגע במהות ההתקשרות בין הצדדים והוא למעשה עניין טכני (וזאת מעבר לאי הוכחת הדין הסלובקי בעניין זה).

סוף דבר

61. לאור כל האמור דין הערעור להידחות.

62. בהתחשב בהיקף התיק, גובה התביעה והסכום שנפסק, המערערים ישלמו למשיבה שכ"ט עו"ד בסך של 100,000 ₪.

63. הערבון שהפקידו המערערים יועבר למשיבה באמצעות בא-כוחה על חשבון ההוצאות שנפסקו.

64. הסכום שהופקד על-ידי המערערים במסגרת הבקשה לעיכוב ביצוע בקופת בית המשפט יועבר למשיבה באמצעות בא-כוחה.

65. המזכירות תמציא העתק מפסק הדין לב"כ הצדדים.

ד"ר קובי ורדי, סג"נ,
שופט

השופט י' שנלר, סג"נ-אב"ד

אני מסכים.

ישעיהו שנלר, סג"נ,
שופט
אב"ד

השופט ע' רביד

אני מסכימה.

עינת רביד, שופטת

הוחלט כאמור בפסק דינו של השופט ד"ר קובי ורדי, סגן הנשיא.

עינת רביד, שופטת

ד"ר קובי ורדי,
סג"נ, שופט

ישעיהו שנלר,
סג"נ, שופט-אב"ד

ניתן היום, ז' כסלו תשע"ז, 07 דצמבר 2016, בהעדר הצדדים.
נוסח מסמך זה כפוף לשינויי ניסוח ועריכה

[בעניין עריכה ושינויים במסמכי פסיקה, חקיקה ועוד באתר נבו – הקש כאן](#)

י' שנלר 54678313-/-